

بسم الله الرحمن الرحيم

پیامدهای جنگ روسیه در اوکراین

(ترجمه)

پرسش

به تاریخ 1 اکتوبر 2022م در صفحه انترنتی فرانس 24 آمده است: «سخنگوی اردوی اوکراین اعلان نمود که نیروهای اوکراینی پس از محاصره نیروهای روسیه وارد شهر لیمان در شرق اوکراین "منطقه دونتسک" شده‌اند.» همچنان پوتین، رئیس‌جمهور روسیه روز چهارشنبه دستور «نخستین فراخوان برای نام‌نویسی نیروی احتیاطی را از زمان جنگ جهانی دوم و پس از شکست‌های بزرگی که در میدان جنگ اوکراین متحمل گردیده، صادر نمود.» (منبع: یورونیوز 21 سپتمبر 2022م) پوتین این دستور را پس از آن صادر کرد که نیروهای اوکراینی با حملات متقابل توانستند مناطق وسیعی را که روسیه اشغال نموده بود، دوباره تصرف کنند. «معاون وزیر دفاع اوکراین امروز یکشنبه در اظهاراتی به کانال تلویزیونی "الحره" گفت: اوکراین 10 هزار کیلومتر مربع از مناطق شرق اوکراین را که روسیه قبلاً آن را اشغال کرده بود، پس گرفته است. وی تصریح نمود که کی‌یف کمک‌های فراوانی را از دولت‌های غربی دریافت نموده و تاکید کرد که ما در حملات متقابل خویش در شرق اوکراین موفق بوده‌ایم.» (منبع: البده 18 سپتمبر 2022م)

پرسش این است که آیا واقعاً روسیه از نظر نظامی ضعیف و ناتوان است و یا این‌که کمک‌های تسلیحاتی غرب به پیمانۀ زیاد افزایش یافته است؟ آیا ممکن است فراخوانی که برای جلب و جذب سربازان بیش‌تر در روسیه راه‌اندازی شده اوضاع را تغییر دهد؟ همچنان الحاق مناطق چهارگانه اوکراین به روسیه را چگونه ارزیابی می‌کنید، به ویژه این‌که اوکراین یک روز بعد از الحاق، لیمان را که بخشی از مناطق مذکور می‌باشد، دوباره تصرف کرد؟ و آیا امکان این وجود دارد که روسیه از طرح الحاق مناطق دست بکشد؟

پاسخ

برای این‌که واقعیت تحولات اخیر واضح شده ابعاد و پیامدهای آن به خوبی درک شود در ابتدا باید تاکید نمود که برای ایجاد تغییر در موقف و یا موازنه‌ای قدرت‌ها، همان‌گونه که در طول تاریخ انجام شده جنگ‌های بزرگ سریع‌ترین روش برای این تغییر محسوب می‌شود. این مسئله با دنبال کردن تحولات در جنگ اوکراین قابل فهم می‌باشد:

1. روسیه آتش جنگ اوکراین را تنها به هدف دفاع از روسی زبانان منطقه دونباس شعله‌ور نکرد؛ هرچند این مسئله را بهانه نمود، بلکه این جنگ را در اصل به هدف استحکام جایگاه بین‌المللی روسیه راه‌اندازی کرد. چنان‌چه در آستانه شروع جنگ خواستار دریافت ضمانت‌های امنیتی از جانب اروپا و امریکا و پیمان ناتو شد. از جمله ضمانت‌های مذکور این بود که اوکراین نباید به پیمان ناتو ملحق شود. این اهداف روسیه از آنجا سرچشمه می‌گیرد که روس‌ها موقف‌گیری‌های غرب را در قبال خود ظلم دانسته و با توجه به برخوردار بودن روسیه از نیروی طراز اول هسته‌ای، آن را ستمی در برابر جایگاه بین‌المللی خود می‌دانند. اهداف مذکور در اظهاراتی که اندکی قبل از آغاز جنگ از مسکو صادر شد خیلی واضح و روشن بود. اصرار مسکو به دریافت ضمانت‌های فوق‌الذکر و این‌که امریکا و غرب باید کتباً ضمانت دهند نیز اهداف روسیه را مشخص می‌کند. با این حساب درک این مسئله بسیار مهم است. زیرا امریکا و به دنبال آن اروپا با جنگ روسیه به عنوان سرکشی در برابر نظم جهانی برخورد نمودند و نه فقط چشم داشتن به مناطقی از خاک اوکراین و یا دفاع از روسی‌تبارهای ساکن در شرق اوکراین. تعامل کنونی امریکا و غرب با روسیه با تعامل آن در سال 2014م زمانی‌که روسیه شبه‌جزیره کریمه را به خاک خود ملحق نمود کاملاً متفاوت می‌باشد. به این معنا که در آن زمان برخورد با قدرت بزرگی بود که نظم جهانی را به چالش کشیده بود که امریکا رهبری آن را بر دوش داشت؛ اما اکنون چنین نیست.

2. بنابراین، واکنش آمریکا و اروپا علیه روسیه شدید بود و روسیه که به حماقت سیاسی شهرت دارد، انتظار چنین واکنشی را نداشت. چنانچه آمریکا و اروپا سخت‌ترین تحریم‌ها در طول تاریخ را علیه روسیه وضع نمودند، و دارایی‌های بیرونی آن را منجمد ساختند. علی‌رغم نیاز شدید اروپا به نفت و گاز روسیه این دولت‌ها تمام قراردادهای خود را با آن قطع نمودند. تمام اروپا مخصوصاً آلمان مجدداً شروع به مسلح شدن کرد، آمریکا و در پی آن اروپا آغاز به ارسال کمک‌های هنگفت نظامی برای اوکراین نمودند. آمریکا با راه افتادن جنگ روسیه در اوکراین، جایگاه خود را به صفت رهبر غرب به طور واضح و بدون هیچ‌گونه پوشیده‌گی برجسته نمود، در حالی‌که قبلاً در جریان حکومت ترامپ در مورد این جایگاه شک و گمان‌ها بالا گرفته بود. به این ترتیب آمریکا بسیاری از خلل‌هایی را که در روابطش با همپیمانان ایجاد شده بود از میان برداشت.

از آنجایی‌که توان نظامی روسیه که مسکو را تشویق به جنگ می‌نمود، در ابتدای جنگ واضح نبود. چنان‌که امروز پس از بیش‌تر از نصف سالی‌که از ورودش به اوکراین می‌گذرد، واضح شده است. بناءً آمریکا سعی نمود کمک‌های نظامی‌اش را به تدریج به اوکراین بفرستد و واکنش روسیه را در قبال آن بررسی نماید. اما خطوط سرخ روسیه با گذشت زمان یکی پس از دیگری از همپاشید و به این ترتیب آمریکا و به دنبال آن همپیمانانش خطوط سرخ روسیه را یک به یک زیر پا نمودند؛ طوری‌که وقتی یک خط سرخ را زیر پا می‌نمودند بدون این‌که روسیه بتواند از آن ممانعت کند به جانب خط دیگر حرکت می‌کردند. در هم شکستن این خطوط با ارسال کمک‌های نظامی به اوکراین و افزایش کمی، کیفی و نوعی آن صورت می‌گرفت. به این ترتیب آمریکا که قبلاً اوکراین را تشویق نمی‌کرد که در جزیره کریمیه به روس‌ها حمله کند، اینک آن را تشویق می‌کند.

3. روسیه به دلیل حماقت استراتژیکی که دارد با بی‌پروایی کامل اقدام به اشغال اوکراین نمود، و به دلیل این‌که احساس می‌کرد بالای اوکراین مسلط می‌باشد مستقیماً به جانب پایتخت آن کیف حرکت کرد، اما نتوانست پایتخت را اشغال کند و دوباره به مناطق دونباس برگشت. در واقع این برگشت پرده از ضعف شدید اردوی روسیه برداشت. طوری که نتوانست با ارسال هواپیماهای نظامی فضای اوکراین را زیر تسلط خود در آورد و نه هم کمک‌های لجستیک لازم را به نیروهایش - که در حال پیش‌روی بودند- بفرستد، و از آن طرف ناگهان با حجم عظیم مقاومت اوکراین درست برعکس انتظار استخبارات‌اش مواجه شد. به این ترتیب بود که ضعف نظامی خطرناکی در اردوی روسیه دیده شد، و این ضعف و اشنگن را به شکست روسیه در اوکراین امیدوارتر نموده آشکار کرد که ادعاهای پوتین در خصوص نیروهای نظامی آن کشور با عمل‌کرد ضعیف میدانی اردوی روسیه همخوانی ندارد. بر ملا شدن این ضعف در میدان جنگ باعث شد که سفارت‌های بسیاری از کشورهای مجدداً به کیف برگردند. در حالی‌که قبلاً در آغاز جنگ این سفارت‌خانه‌ها بسته شده بودند. بر علاوه مقام‌های غربی یکی پس از دیگری شروع به رفت و آمد به پایتخت اوکراین نمودند.

4. سپس آمریکا اهداف کمک‌های نظامی به اوکراین را اعلان نمود و اعلان این اهداف توسط آمریکا به سان صاعقه‌ای بالای مسکو بود. آمریکا همچنین اقدام به جمع‌آوری معلومات استخباراتی میدانی از طریق ماهواره‌هایش به نفع اوکراین نمود، و مشوره‌های مختلف نظامی را به اوکراین داد؛ در حدی‌که رئیس ارکان اردوی آمریکا گفت: وی در هر هفته، هفت بار با همتای اوکراینی‌اش تماس برقرار می‌کند. (منبع: کانال الجزیره، سپتمبر 2022م) با در نظر داشت تمام معیارها این بدان معناست که آمریکا جنگ اوکراین را کاملاً جنگ خودش می‌داند و اما بدون مشارکت مستقیم در این جنگ. آمریکا عملاً هر هفته اعلان می‌کند که میلیاردها دالر کمک نظامی اضافی به اوکراین می‌فرستد. یعنی این‌که آمریکا عزم‌اش را برای شکست دادن روسیه در اوکراین جزم نموده و آن را از لیست دولت‌های بزرگ حذف نموده است. روسیه به این واقعیت پی برده و اما پس از آن که فرصت را از دست داد.

5. یکی دیگر از نشانه‌های ضعف استراتژیکی روسیه این است که روند صدور نفت و گازش را در جریان شش ماه از آغاز جنگ همچنان به اروپا ادامه داد، در حالی‌که اروپا به صراحت کامل اعلان نمود که قطعاً دست از واردات نفت و نیز گاز روسیه برخواهد داشت. به این معنا که روسیه روند ارسال نفت و گازش را به دولت‌هایی‌که صبح و شام اعلان دشمنی با آن را می‌کنند نسبت و این بیان‌گر نیاز شدید مسکو به پول را نشان می‌دهد؛ برخلاف شعارهایی‌که مبنی بر عدم متأثر شدن روسیه از تحریم‌های غرب و استوار بودن روبل در برابر این تحریم‌ها سر

می‌دهد. اگرچه روسیه خط گاز "نورد استریم 1" را در شروع ماه سپتامبر 2022 و قبل از انفجارهایی آن به صورت کامل متوقف نمود، اما این کار را بسیار ناوقت انجام داد، و پیوسته اعلان می‌نمود که روسیه همچنان منبع قابل اعتماد انرژی می‌باشد. این از یک جهت و از جهت دیگر، سایر خطوط صدور گاز به اروپا همچنان فعال بوده و گاز مورد نیاز اروپا را تأمین می‌کند؛ مانند: خط "یامال" که از پولند می‌گذرد، خط "بروجرس" و "سیوز" که از اوکراین می‌گذرد و نیز خط "ترک استریم" که از ترکیه می‌گذرد؛ به استثنای برخی خطوط فرعی که پولند و اوکراین آن را قطع نموده است و نه روسیه. پس نیاز روسیه به پول، کرامت و حیثیت بین‌المللی آن را از آن گرفته و این با تلاش‌هایی که روسیه قیل از جنگ برای استحکام جایگاه بین‌المللی خود به خرج می‌داد، منافات دارد.

6. موقف‌گیری‌های اخیر چین که در جریان نشست رهبران سازمان شانگ‌های در نیمه سپتامبر 2022م در سمرقند ظاهر گردید، برای روسیه غیر منتظره و غافل‌گیرانه بود. این موقف‌گیری‌ها پس از شکست‌های روسیه در خارکوف ظاهر شد، و رئیس‌جمهور روسیه شخصاً در هنگام اظهار نظر در خصوص درک "نگرانی‌های چین" از جنگ اوکراین از آن گونه یاد کرد: «پوتین در نخستین دیداری که از زمان شروع جنگ روسیه در اوکراین با همتای چینی‌اش داشت گفت: روسیه موقف‌گیری "متوازن" چین در خصوص بحران اوکراین را تحسین می‌کند.» (منبع: الجزیره نت 15 سپتامبر 2022م) به این ترتیب، برای روسیه واضح شده که هر چند چین اندکی پیش از شروع جنگ در اوکراین توافق‌نامه همکاری "بی‌حد و حصر" با روسیه را امضاء نموده است، اینک موقف "متوازن" را در پیش گرفته است. یعنی چین نه در کنار روسیه قرار دارد و نه هم با اوکراین و غرب یکجاست. چین عملاً چنین موقعی را پیش گرفته است. چنانچه حتی از ذکر نام "اوکراین" در بیانیه‌های مشترک‌اش با روسیه در نشست شانگ‌های از زبان رئیس‌جمهورش خودداری نمود، بلکه فقط به آن اشاره می‌کرد و بس. هیچ عاقلی شک نمی‌کند که امریکا خطر عواقب هرگونه همکاری با روسیه در جنگ اوکراین را برای چین توضیح داده و این هشدار بدون شک چیزی است که چین به دلیل ترسی که در خصوص تجارت جهانی خود دارد آن را جدی خواهد گرفت. به همین دلیل بود که چین، روسیه را علیه فیصله شورای امنیت که الحاق مناطق چهارگانه در اوکراین را تقبیح می‌نمود، تأیید نکرد. چنانچه فرانس 24 با نشر خبری به تاریخ 1 اکتوبر 2022م گفت: «روسیه روز جمعه در فیصله‌ای که توسط شورای امنیت برای تقبیح اقدام الحاق چهار منطقه از اوکراین مطرح گردید، از حق ویتویش استفاده نمود. متن فیصله مذکور را که ایالات متحده امریکا و البانی آماده نموده بودند که توسط ده عضو شورای امنیت تأیید و چهار عضوی که عبارت اند از چین، هند، برازیل و گائین بودند از رأی دادن خودداری نمودند.»

7. در روشنایی تمام آنچه تا کنون گفته شد دانسته می‌شود که حمله‌ای ناکام در وادار نمودن اوکراین به تسلیم شدن در برابر شرط‌های روسیه پرده از ضعف خطرناک نظامی روسیه بر می‌دارد. همچنان پرده از حمایت گسترده و همه‌جانبه امریکا و غرب از اوکراین بر می‌دارد، حمایت‌هایی که بعضاً علنی و بعضاً غیر علنی می‌باشد. روسیه این واقعیت‌های جدید را که پیش از جنگ هرگز انتظار آن را نداشت مشاهده نمود، لاوروف وزیر خارجه روسیه به تاریخ 12 اوسپتمبر 2022م یادآور شد که روسیه مخالف مذاکره با اوکراین نیست. (منبع: کانال الجزیره 12 سپتمبر 2022م) اما او می‌داند شرط‌هایی را که روسیه در روزهای نخست جنگ روی میز اوکراین گذاشته بود اینک تبدیل به بخار شده و ناپدید گشته است. یعنی دیگر هیچ امیدی برای برگشتن آن شرط‌ها باقی نمانده است، مگر این‌که روسیه بخواهد از سلاح هسته‌ای استفاده نماید، و این شاید مطلقاً آخرین توان باشد که روسیه در اختیار خود دارد. در عین حال روسیه می‌داند که استفاده از سلاح هسته‌ای پای امریکا را به نحوی از انحاء در جنگ باز خواهد نمود. روسیه‌ای که نتوانسته در جنگ با اردوی اوکراین که از کمک‌های امریکا برخوردار است موفق شود، چگونه خواهد توانست -در صورت مشارکت اردوی امریکا در این جنگ- موفق شود؟ بنابر این، روسیه پس از حمله به اوکراین در وضعیت فرار به سر می‌برد.

8. روسیه به تمام این خطر‌ها پی‌برده و رئیس‌جمهور آن شکست را نپذیرفته است. چنانچه «پوتین، رئیس‌جمهور روسیه اعلان فراخوان جزئی برای پیوستن به اردو را اعلان نموده اشاره کرد که کشورش در معرض تهدید هسته‌ای قرار دارد.» (منبع: الجزیره نت 21 سپتمبر 2022م) همچنین «نمایندگان مناطق لوگانسک، دونیتسک، خرسون و زاپوریژیا که توسط روسیه حمایت می‌شوند اعلان کردند که قصد دارند از تاریخ 23 الی 27 سبتمبر

جاری برای پیوستن به روسیه همه‌پرسی راه اندازند.» (منبع: آژانس اناضول ترکیه 21 سپتمبر 2022م) این همه‌پرسی عملاً صورت گرفت و مناطق مذکور به روسیه ملحق گردید. سایت الجزیره نت به تاریخ 30 سپتمبر 2022م با انتشار این خبر نوشت: «پوتین، رئیس‌جمهور روسیه اعلان کرد که مناطق لوگانسک، دونیتسک، زاپوریژیا و خرسون اوکراین دیگر جزء خاک روسیه است. وی در یک سخنرانی طولانی از آنچه که او تسلط غرب بر نظم جهانی خواند هشدار داد. از جانب دیگر، زلینسکی رئیس‌جمهور اوکراین تأکید نمود که کشورش در پاسخ به اقدامات روسیه "گام قاطعی" را بر خواهد داشت.» با آن هم اردوی اوکراین فعالیت‌های نظامی خود را در داخل این مناطق چهارگانه همچنان ادامه می‌دهد. سایت فرانس 24 به تاریخ 1 اکتوبر 2022م نوشت: «یک سخنگوی اردوی اوکراین گفته است که نیروهای اوکراینی پس از محاصره نیروهای روسیه در اطراف پایگاهی فوق‌العاده مهم برای مسکو، وارد شهرک لیمان در شرق کشور شده‌اند. از جانب دیگر، روسیه تأکید نمود که هزاران تن در جریان تداوم جنگ از این شهرک بیرون رفته‌اند. این در حالی است که مسکو پس از تأیید الحاق چهار منطقه از اوکراین به خاک روسیه توسط پوتین سعی دارد تنش‌های سیاسی را همچنان افزایش دهد. وزارت دفاع اوکراین در یک توییتی نوشت: «نیروهای تهاجم هوایی اوکراین وارد لیمان در منطقه دونیتسک شده‌اند. اندکی قبل از آن، اردوی اوکراین گفته بود که آنان هزاران تن از سربازان روس را در این شهرک واقع در منطقه دونیتسک که روسیه روز جمعه آن را به خود ملحق نموده است، محاصره کرده‌اند.»

9. با دقت نمودن به این موقف‌گیری‌های روسیه پس از تمام اتفاقاتی که رخ داده چنین بر می‌آید:

أ. طرز تفکر روس‌ها در طول تاریخ طوری بوده که به دست‌آوردهای زمینی نگر بسته و سعی می‌کنند به هر قیمتی از آن حفاظت نمایند. به همین دلیل است که این بار نیز روسیه پس از تصرف کلی و یا جزئی مناطق یاد شده، اقدام به همه‌پرسی نموده و آن را به خود ملحق کرد. یعنی روسیه می‌خواهد بگوید که مناطق جدید "لوگانسک، دونیتسک، زاپوریژیا و خرسون" پس از این خاک روسیه بوده و هرگونه تهاجمی به آن، تهاجم به روسیه خواهد بود و در آن صورت ممکن است برای دفاع از آن از سلاح هسته‌ای استفاده شود، و این باوری است که روسیه آن را "عقیده نظامی-هسته‌ای" می‌خواند. به این معنا که روسیه قصد دارد امریکا و دولت‌های اروپائی را بترساند که اردوی اوکراین را برای حمله به خاک روسیه حمایت نکنند، و در عین حال اردوی اوکراین را نیز از چنین اقدامی هشدار دهد. بدون شک تمام این واقعیت‌ها بیانگر ضعف اردوی روسیه می‌باشد. چنانچه پس از آن که نتوانست در اوکراین پیروز شود اینک به استفاده از سلاح هسته‌ای اشاره می‌کند، با وجود آن‌که در خصوص تحریم استفاده از این سلاح در جنگ‌ها تقریباً توافق جهانی صورت گرفته است.

ب. اعلان فراخوان جزئی برای جلب و جذب 300 هزار سرباز اضافی که ممکن است به شمار خیلی بیشتری از این تعداد نیز نیاز شود، به گونه غیرمستقیم بیانگر ضعف اردوی روسیه بوده و نشان می‌دهد که روسیه نتوانسته اهدافش را در اوکراین برآورده سازد، و این‌که حجم بزرگ خسارات جانی را که روسیه متحمل گردیده آن را وادار به جذب نیروی احتیاطی نموده است. مگر روسیه هنوز هم طوری وانمود می‌کند که انگار وارد جنگ نشده است، بلکه این یک عملیات ویژه نظامی می‌باشد.

10. به گمان اغلب جنگ در اوکراین وارد مرحله پرتنشی شده است که خطرهای بزرگی را با خود حمل می‌نماید. طوری‌که اگر روسیه بخواهد اعتبار از دست رفته خود را بازگرداند، قطعاً در روزهای آینده دست به سوزاندن تر و خشک در اوکراین خواهد زد. البته در صورتی‌که توان و اراده چنین کاری را داشته باشد، و نشانه‌های زیادی وجود دارد مبنی بر این‌که توان روسیه کاهش یافته و اراده آن ضعیف گردیده است. روسیه اینک که فرصت را از دست داده متوجه شده که در اوکراین به نحوی از انحاء با امریکا و دولت‌های اروپائی طرف است. اگر دولت‌های اروپائی هنوز دروازه‌هاش را در برابر روسیه تا حدود اندکی نیمه‌باز گذاشته، اما امریکا با اهانت کامل به آن پشت کرده است. برنامه‌ریزی‌های اروپا برای دست برداشتن از نفت روسیه در اواخر سال جاری و سپس گاز آن، همه و همه باعث خواهد شد اروپا در تقابل با روسیه تندخوتر عمل کند، و این تندخویی از بالا رفتن تَن صدای آلمان علیه روسیه و افزایش حجم تسلیحاتی آن به خوبی هویداست. هدف روسیه از همه‌پرسی‌ها در مناطق مذکور اوکراین

برای ملحق کردن آن به خاک خود این بود که دست‌آوردهای خود را در این مناطق تبدیل به واقعیتی نماید که همه به آن تن دهند. به همین خاطر استفاده از سلاح هسته‌ای برای دفاع از این مناطق را در هاله‌ای از ابهام نگهداشت. اما غرب این هم‌پرسی‌ها را رد نموده و اعلان کرد که به حمایت نظامی از اوکراین ادامه خواهد داد، حتی سیستم دفاع هوایی پیشرفته‌تری را در اختیار اوکراین قرار خواهد داد، اینجاست تنگنایی که روسیه در آن گیر کرده است پیچیده‌تر می‌شود.

11. اما در خصوص موضوع اعلان فراخوان جلب و جذب نیروهای اختیاطی؛ باید گفته شود که تحلیل‌گران نظامی به این باور اند که مسئله فراخوان و جلب و جذب نیروهای اختیاطی که تجربه نظامی ندارند کمک زیادی به اردوی روسیه نخواهد کرد. زیرا ضعف اردوی روسیه عمیق‌تر از آن است که افزایش شمار نیرو بتواند آن را جبران کند. یعنی این مشکل رهبری و نبود تجهیزات است که دام‌گیر روسیه شده است. هرچند روسیه کارخانه‌های نظامی و کارخانه‌های تولید دوگانه‌اش را با تمام توان در خدمت اردو قرار داده است، طوری‌که انگار در یک جنگ جهانی به سر می‌برد. اما تمام این تلاش‌ها هرگز کافی و فیصله‌کننده نخواهد بود، زیرا از آن طرف امریکا و دولت‌های اروپایی نیازهای اردوی اوکراین را برآورده می‌کنند، و در صورتی‌که خسارات سنگین جانی اردوی روسیه در اوکراین همچنان ادامه یابد کرملین از داخل روسیه با فشارهای زیادی برای توقف جنگ مواجه خواهد شد. انفجارهای خطوط گاز نورد استریم روسیه در بحر بالتیک و قطع شدن امید اروپا به گاز طبیعی و ارزان روسیه، فشارهای مذکور را افزایش خواهد داد. تمام این موارد روسیه را در برابر دشمنی بیش‌تر اروپا قرار خواهد داد، دشمنی که در قالب حمایت از اردوی اوکراین و ضعیف شدن صدای اروپا در درخواست برای مصالحه با روسیه به هدف دسترسی به گاز ارزان، تمثیل می‌شود. به علاوه برگشت موفق چین و افزایش احساس تنهایی روسیه در رویارویی با امریکا و غرب، به این معنا که چین تا حدود زیادی دست از طرفداری از روسیه برداشته است. تمام این موارد انتقادهای گسترده داخلی علیه کرملین را بر می‌انگیزد که چرا روسیه را با چنین محاسبات اشتباه خود را در پرتگاه جدیدی قرار داده است.

12. در خصوص تهدیدهای هسته‌ای روسیه باید گفت که اولاً اراده عملی در مورد استفاده از آن وجود ندارد، چنانچه استخبارات غرب هیچ‌گونه تحرک جدیدی از جانب نیروهای هسته‌ای روسیه مشاهده نکرده‌اند، و این باور غرب را که تهدیدهای پوتین بیش‌تر جنبه ترسانیدن دارد تا استفاده عملی از سلاح هسته‌ای، تقویت می‌نماید. همچنین امریکا و دولت‌های اروپایی هراس خویش از سلاح‌های هسته‌ای روسیه را آشکار نکرده‌اند، هرچند گفته‌اند که این تهدیدها را جدی می‌گیرند. مخصوصاً که هدف غالباً میدان اوکراین است و نه خود غرب. همچنین امریکا اعلان نمود که به هرگونه استفاده از سلاح هسته‌ای توسط روسیه در اوکراین پاسخ خواهد داد. حتی اگر این پاسخ توسط سلاح‌های معمول و غیر هسته‌ای برای جلوگیری از جنگ هسته‌ای میان روسیه و امریکا باشد. باز هم ممکن است این موارد قدرت بازدارنده آخرین سلاحی را که روسیه در اختیار دارد از آن بگیرد، و ممکن است این سلاح در حل و فصل قضایای ما بعد جنگ برای روسیه مصیبت‌بار شود.

13. در مورد آن بخش از پرسش که آیا امکان این وجود دارد که روسیه از طرح الحاق مناطق دست بکشد؟ باید گفت که چنین کاری به معنای حذف روسیه از موقف بین‌المللی و پایان دادن به تأثیرگذاری روسیه در آن خواهد بود. چنین چیزی برای رهبران روسیه بسیار سنگین می‌باشد. بنابر این، انتظار می‌رود روسیه به این مناطق چهارگانه اکتفاء کند؛ یعنی مناطقی را که در آن هم‌پرسی صورت گرفته است. ممکن است با تلاش برای پس گرفتن مناطقی که در خارکوف از دست داده است اندکی بیش‌تر از خود تحرک نشان دهد تا به این ترتیب رئیس‌جمهور روسیه برای مردم‌اش "توانا" جلوه داده شود که توانسته پس از الحاق جزیره کریمیه در سال 2014م، دست‌آوردهای جغرافیایی جدیدی را برای روسیه به ارمغان آورده است. در این صورت چنین دست‌آوردی برای دولتی‌که در لباس دولت بزرگ خودنمایی می‌نمود و هشدار بلعیدن تمام اوکراین را در مدت کوتاهی سر می‌داد یک هدف بسیار کوچک خواهد بود. اما در مقابل، امریکا و دولت‌های غربی اقدام به تشویق اوکراین و حمایت از اردوی آن برای آزادسازی مناطقی‌که روسیه اشغال نموده است خواهند کرد. به گمان زیاد میدان جنگ میان حمایت نظامی غرب از اوکراین و فراخوان روسیه برای جلب و جذب نیروی بیش‌تر، شاهد جنگ‌های خونین و فرسایشی خواهد بود،

و این جنگ‌ها مدت زیادی ادامه خواهند یافت. نکتهٔ دیگر این است، در حالی که احتمال موفقیت روسیه در این جنگ اندک است، مگر این که از سلاح هسته‌ای استفاده نماید. باید دانست که جنگ در اوکراین با خطرهای بین‌المللی بیش‌تری مواجه است. لاوروف وزیر خارجهٔ روسیه یادآور می‌شود که روسیه گفتگوها را رد نمی‌کند، اما امریکا و همراهان آن مخصوصاً انگلیس، خود را برای استفاده از میدان اوکراین برای حذف نام روسیه از لیست دولت‌های بزرگ، مصمم نشان می‌دهند. در این کشاکش خواست‌ها و اهداف قدرت‌ها میدان اوکراین هر لحظه در معرض اتفاقات ناگهانی و غیر مترقبه‌ای باقی خواهد ماند که ممکن است اوضاع را کاملاً تغییر داده و دگرگون سازد.

14. در اخیر باید گفت که دولت‌های بزرگ امروزی جهان تنها برای برآوردن خواسته‌های وحشیانهٔ خود بدون اندک توجهی به هیچ ارزش انسانی یا اخلاقی کشمکش دارند. ظلم برای آنان به معنای عدل خواهد بود اگر اهداف آنان را تأمین کند، حتی اگر به ضرر دیگران تمام شود و حتی اگر سراسر شر باشد. شکی نیست که این دولت‌ها فسادافگنی در زمین را از حد گذرانیده‌اند و شکی نیست که اوضاع جهان بهبود نخواهد یافت مگر با زوال این دولت‌های وحشی؛ آن‌گاه است که خلافت بر منهج نبوت با تلاش تلاش‌گران و یاری پروردگار جهانیان به صحنه بر خواهد گشت.

﴿يَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ (4) بِنَصْرِ اللَّهِ ۖ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ [روم: 4-5]

ترجمه: در آن روز مؤمنان به نصرت الله شادمان خواهند شد و الله هر کی را بخواهد نصرت می‌دهد و او تعالی عزیز و رحیم است.

ششم ربیع الاول 1444 هـ.ق.

2 اکتوبر 2022 م